

บทที่ 2

อำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

2.1 กรมสอบสวนคดีพิเศษ

โดยทั่วไปพระราชบัญญัติต่างๆ ที่บัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือปัญหาสังคม หากจะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นเพื่อรับผิดชอบดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ก็จะมีการกำหนดให้มีหน่วยงานดังกล่าว ไว้ในพระราชบัญญัตินั้นเอง ซึ่งจะเป็นผลให้สะดวกในการใช้กฎหมาย และการศึกษาค้นคว้าอ้างอิงด้วย เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 11 กำหนดให้มีสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส) หรือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2543 ม. 40 ให้จัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในกรณีของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษนั้น เนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้น ก่อนการประกาศใช้บังคับ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 โดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติให้มีกรมสอบสวนคดีพิเศษในกระทรวงยุติธรรม และมีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมสอบสวนคดีพิเศษ กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้แล้ว พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งใช้บังคับภายหลัง จึงมิได้มีบทบัญญัติ ซึ่งกำหนดให้มีกรมสอบสวนคดีพิเศษอีก เพราะจะเป็นการซ้ำซ้อนกัน¹ ซึ่งตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 กำหนดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นกรมในกลุ่มภาระกิจการบังคับกฎหมาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ สุรพล ไตรเวทย์, การสอบสวนคดีพิเศษ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2547)

2.1.1 แนวคิดของการจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษ²

สถานการณ์อาชญากรรมในสังคมปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงและมีความสลับซับซ้อนของการกระทำความผิดขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะอาชญากรรมพิเศษ อันได้แก่

1. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่กระทำต่อระบบการเงินการธนาคาร การค้า การพาณิชย์ การหลีกเลี่ยงอากร การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และการทำลายสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
2. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์หรืออาชญากรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่กระทำการลักลอบ แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือทำลายข้อมูลหรือระบบปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ
3. อาชญากรรมที่มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้อง องค์การอาชญากรรม และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นการกระทำผิดที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นองค์กร มีเครือข่ายทั้งภายในและระหว่างประเทศรวมทั้งผู้กระทำความผิดมัก ได้แก่ ผู้มีอิทธิพลหรือมีผู้มีอิทธิพลให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง เช่น ขบวนการค้าโสเภณีข้ามชาติ ขบวนการค้ามนุษย์ และการค้ายาเสพติด เป็นต้น

อาชญากรรมพิเศษดังกล่าวนี้มีการพัฒนารูปแบบวิธีการของการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ทั้งในด้านกรรมวิธีการกระทำความผิด การนำเทคนิควิธีการสมัยใหม่เข้ามาเป็นเครื่องมือประกอบการกระทำความผิด ลักษณะการกระทำความผิดที่มีดำเนินการอย่างเป็นระบบและขบวนการ รวมทั้งการกระทำความผิดมีความเกี่ยวเนื่องและมีเครือข่ายโยงใยระหว่างประเทศ ซึ่งการกระทำความผิดต่างๆ นี้ มีความสลับซับซ้อน แยกย่อยและละเอียดอ่อน เนื่องจากผู้กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ เป็นอย่างดี ทำให้สร้างความเสียหาย และก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศนับหมื่นล้านบาทต่อปี ในขณะที่ยังมีการกระทำความผิดอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือจำกุมตัวผู้กระทำความผิดได้ ยังส่งผลต่อเนื่องถึงความเชื่อมั่นในการลงทุนของชาวต่างชาติในที่สุด นอกจากนี้แล้วสิ่งที่ไม่อาจประเมินความเสียหายได้

² www.sid.moj.go.th/Mainsid. วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2547 .

คือความสูญเสียได้คือความสูญเสียของชีวิตร่างกายและที่สำคัญที่สุดคือ ความสงบสุขของคนในสังคม

การป้องกัน ปรามปรามและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมพิเศษซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเท่าใดนัก ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากปัญหาอุปสรรคหลายประการ กล่าวคือ

1. การกำหนดตำแหน่งพนักงานสอบสวนให้เป็นผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และผู้มีวุฒิการศึกษาสาขานิติศาสตร์หรือรัฐศาสตร์เท่านั้น ดังนี้ทำให้ขาดผู้ที่มีความรู้ ทักษะความชำนาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ การเงิน การธนาคาร การบัญชี คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. การขาดพนักงานสอบสวนที่มีความรู้ความชำนาญในการสอบสวนอย่างแท้จริงเนื่องจาก
 - ก) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ด้านการสอบสวน ได้แก่ พนักงานสอบสวน (สบ. 1) และพนักงานสอบสวน (สบ.2) ซึ่งมีระยะห่างร้อยตำรวจตรีถึงพันตำรวจโทเท่านั้น เมื่อพนักงานสอบสวนเหล่านี้ได้รับการเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นระดับรองผู้กำกับการขึ้นไปแล้วก็จะต้องทำหน้าที่ด้านการบริหาร มิได้ทำหน้าที่ด้านการสอบสวนแต่อย่างใด
 - ข) การที่พนักงานสอบสวนสามารถโยกย้ายกลับไปมาระหว่างหน่วยงานใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ ทำให้ขาดการเชื่อมต่อในการทำงานด้านการสอบสวนคดีเศรษฐกิจ และขาดพนักงานสอบสวนที่มีความรู้ความชำนาญและทักษะเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
3. ภารกิจในการป้องกันและปรามปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นภารกิจที่กว้างขวางและหลากหลายล้าพียงการควบคุมปัญหาอาชญากรรมพื้นฐาน ซึ่งได้แก่อาชญากรรมที่เกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย และคดีเล็กน้อยอื่นๆ ก็มีอาจปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควรทำให้ต้องทุ่มเททรัพยากรไปกับการดำเนินการดังกล่าวส่วนการดำเนินการกับอาชญากรรมพิเศษมีอาจกระทำไม่ได้เต็มที่
4. การที่อาชญากรรมพิเศษเป็นอาชญากรรมที่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก มายมหาศาล ประกอบกับผู้กระทำผิดเป็นผู้มีอิทธิพลหรือมีผู้มีอิทธิพลสนับสนุนอยู่เบื้อง

หลัง จึงทำให้มีการใช้อิทธิพลภายนอก ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลทางการเงินหรืออิทธิพลทางการเมืองเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่งผลให้การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนถูกบิดเบือนไป

ดังนั้น การจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นเพื่อปฏิบัติภารกิจในการป้องกันปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษอย่างมีทิศทางที่ชัดเจน ย่อมส่งผลต่อการลดและป้องกัน ความเสียหายที่จะเกิดต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ทำให้สังคมได้รับการป้องกันให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมที่มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งนี้โดยการปฏิบัติงานทั้งในเชิงรุกและเชิงรับด้วยการสืบสวนทั้งก่อนและหลังการกระทำความผิด และการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมพิเศษ โดยที่

1) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ประกอบด้วยผู้ซึ่งมีความรู้ความชำนาญที่ เกี่ยวข้องหลากหลายสาขาอาชีพ ได้แก่ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ทำให้สามารถมีความรู้เท่าทันผู้กระทำความผิด สถานภาพและแนวโน้มของอาชญากรรมพิเศษ

2) การสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านการสอบสวน ทั้งนี้โดยการที่ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ สามารถปฏิบัติหน้าที่การสอบสวนได้อย่างต่อเนื่อง มีความก้าวหน้าในสายงานโดยไม่มีการโยกย้ายข้ามสายงาน

3) การมีคณะกรรมการที่ปรึกษาบริหารงานบุคคลพนักงานสอบสวนคดี พิเศษ การมีหลักประกันความมั่นคง และความเป็นอิสระในวิชาชีพ ทั้งนี้โดยเพื่อมิให้มีการโยก ย้ายพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ได้โดยมิชอบ

4) การมีเงินเดือนและค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำรงตน อยู่ใน ความยุติธรรมได้อย่างมีเกียรติ เพื่อจะได้มีตั้งใจใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ในทาง ไม่สุจริต

ดังนั้น การจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นในกระทรวงยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรสหวิชาชีพ จะเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเหนือกว่ากระบวนการ กลุ่มบุคคลหรือ บุคคลที่กระทำความผิดในคดีพิเศษดังกล่าว ซึ่งหมายถึงคดีอาชญากรรมบางประเภทที่อาจมีผล กระทบอย่างสำคัญต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของ ประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คดีอาชญากรรมข้ามชาติ หรือเป็นการกระทำขององค์กร

อาชญากรรม และคดีที่มีความผิดตามพระราชบัญญัติ 22 ฉบับ ในด้านการเงิน การคลัง การ ราชการ ทรัพย์สินทางปัญญา การคุ้มครองผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม และอาชญากรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์

ในช่วงที่ได้มีการจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นแล้ว และพระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ยังมิได้ประกาศใช้บังคับนั้น กรมสอบสวนได้มีการทำงานในลักษณะร่วม บูรณาการกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น ปัญหาทุจริต โครงการบำบัดน้ำเสียเขตควม คุ่มมลพิษคลองด่าน จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษได้เข้าร่วมเป็นกรรมการสอบ สอนด้วย และเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสภาพแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เรื่องงบประมาณของรัฐ ซึ่งมาจากภาษีราษฎร เป็นปัญหาหนึ่งซึ่ง ผู้เสียหายประโยชน์ คือประเทศชาติบ้านเมือง และประชาชนคนไทย และเป็นภารกิจของกรมสอบ สอนคดีพิเศษ ต้องเข้าร่วมดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ยังมีคดีพิเศษอื่นที่เข้า ร่วมดำเนินการ เช่น คดีไม้สาละวิน และคดีทางการเงิน เป็นต้น

สรุปได้ว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ DSI ซึ่งย่อมาจาก Department of Special Investigation เป็นองค์กรสหวิชาชีพ ที่มุ่งมั่นปฏิบัติงานเชิงรุก เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมตาม กฎหมาย ให้กับสังคมลดความเสียหายทางเศรษฐกิจการคลังของรัฐ และเสริมสร้างความสุข มั่งคั่งและมั่นคงของประเทศชาติ ด้วยความโปร่งใส สุจริต และเป็นທີ່เชื่อถือของประชาชน และ องค์กรอื่นๆ ภายใต้คำจำกัดความของกรมสอบสวนคดีพิเศษ คือ เกียรติศักดิ์ (Dignity) เชี่ยว ชาญ (Specially) และซื่อสัตย์ (Integrity)

2.1.2 โครงสร้างและอัตรากำลัง ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ³

กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่บังคับใช้ กฎหมายเพื่อป้องกัน ปราบปราม สืบสวน สอบสวนการกระทำผิดอาญา ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยดำเนินการเกี่ยวกับคดีพิเศษ ที่มีลักษณะคดีเกี่ยวกับความผิดทางด้านภาษีอากร การเงิน การธนาคาร ทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ การค้าและสิ่งแวดล้อม อาชญากรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐและความผิดทางอาญาอื่นๆ ที่มีผลกระทบอย่างสำคัญต่อ ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์

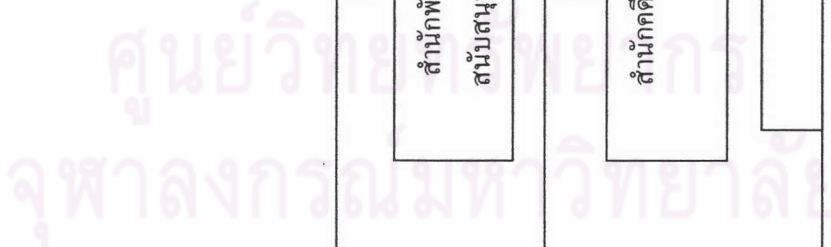
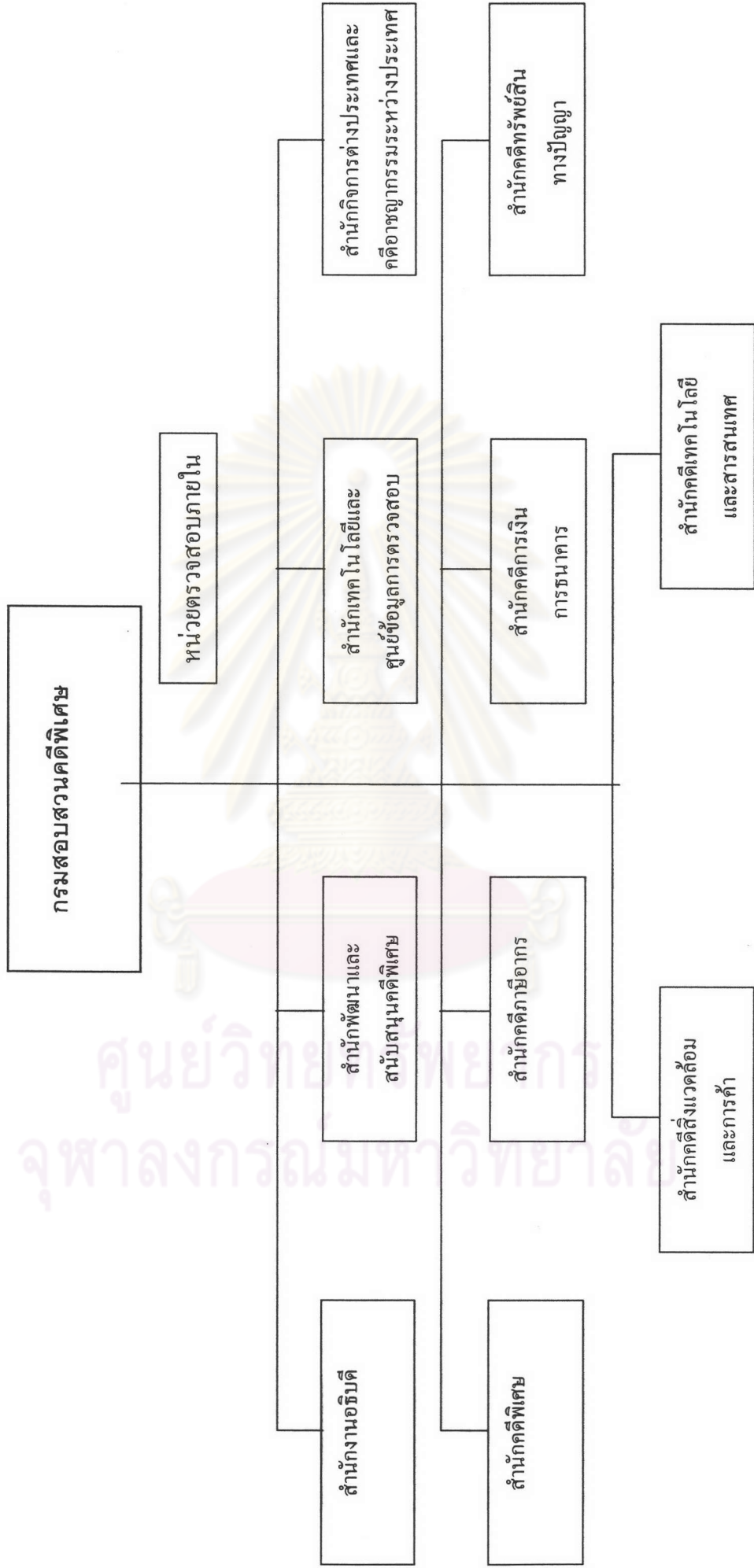
³ www.sid.moj.go.th/Mainsid/Sidstruct.

ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ หรือที่มีลักษณะเป็นการกระทำ
ความผิดข้ามชาติหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม โครงสร้างของกรมสอบสวนคดี
พิเศษสามารถแสดงได้ตามแผนผังดังนี้ คือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างกรมสอบสวนคดีพิเศษ

2.1.3 วิสัยทัศน์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ⁴

1. เน้นการปฏิบัติงานเชิงรุก เพื่อป้องกันการเกิดขึ้นของคดีและลดความเสียหายทางเศรษฐกิจ โดยการสืบสวนหรือแฝงตัวเข้าไปในองค์กรอาชญากรรม การสะกดรอยติดตาม การตรวจสอบข้อมูลและการติดตามพฤติการณ์ของบุคคลหรือบริษัทที่น่าสงสัย โดยการส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติการในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น การเข้าไปแฝงตัวในบริษัท แหล่งข้อมูลเช่นตลาดหลักทรัพย์ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ หรือรวมถึงการส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติการ ณ สถานทูตไทยในประเทศเป้าหมายที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งปฏิบัติการของอาชญากรรมข้ามชาติ

2. การเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐ โดยทางตรงและทางอ้อม อาทิเช่น การปราบปรามการนำเข้าน้ำมันเถื่อน หรือการปลอมปนน้ำมันโดยเพิ่มสาร SOLVENT ซึ่งทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากภาษีจำนวนมหาศาล หรือการร่วมมือกับหน่วยงานราชการอื่นๆ เช่น สรรพากร, ศุลกากร, สรรพสามิต เพื่อการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ หรือการดำเนินการต่อนิติบุคคลที่เลี่ยงภาษีโดยการตกแต่งบัญชี เป็นต้น

3. ดำเนินการในรูปของคณะทำงาน ที่ประกอบขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา (สหวิชาการ) โดยมีผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติหน้าที่รองอธิบดีฝ่ายคดีเป็นหัวหน้าคณะในการทำงาน เนื่องจากรูปแบบของคดีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษต้องรับผิดชอบนั้นมีความซับซ้อน ซึ่งกรอบของการสอบสวนได้แก่ การรับคำร้องทุกข์กล่าวโทษ การรวบรวมพยานหลักฐานทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ การเรียกหรือจับกุมผู้ต้องหา การควบคุม การปล่อยชั่วคราว การมัดฟ้องฝากขัง การสรุปสำนวนการสอบสวนจะต้องมีการขยายวงกว้าง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อขบวนการซึ่งอาจเป็นกลุ่มผู้มีอิทธิพลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม อาทิเช่น การก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ หรือการฮั้วการประมูล

4. ความเป็นวิชาชีพ บุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษจะต้องมีการทบทวนกระบวนการปฏิบัติงานอยู่เสมอเพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากร อีกทั้งจะต้องมีการฝึกอบรมความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาชีพอย่างเข้มข้น และต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรมีความตื่นตัวและมีความพร้อมในการรับมือกับอาชญากรรมต่างๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือกระบวนการดำเนินการไปตลอดเวลา การปฏิบัติงานต้องโปร่งใส สุจริต สามารถตรวจสอบได้ ได้รับความศรัทธาเชื่อถือจากประชาชนและองค์กรต่างๆ จนได้รับความร่วมมือ

⁴ www.sid.moj.go.th/Mainsid/Sidstruct/Sidstract.asp. วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2547.

2.2 คดีพิเศษ

2.2.1 อาชญากรรมที่เป็นคดีพิเศษ

อาชญากรรมที่เป็นคดีพิเศษโดยเฉพาะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมข้ามชาติ มีลักษณะทั่วไป ดังนี้

2.2.1.1) ลักษณะทั่วไปของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจเป็นการกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งผู้กระทำโดยปกติจะไม่ใช้กำลัง แต่ใช้กระบวนการทางเศรษฐกิจ ธุรกิจ การเงิน การธนาคาร และกฎหมายในทุกระดับ กระทำการเพื่อให้ได้ประโยชน์ ซึ่งเป็นเงินหรือทรัพย์สินโดยทุจริต เป็นผลให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ ธุรกิจในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ โดยประเทศชาติและประชาชนเป็นผู้ได้รับความเสียหาย

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษได้หลายชื่อ ดังนี้

- White collar crime
- Business crime
- Commercial crime
- Economic crime

สำหรับตัวบุคคลผู้เป็นอาชญากรหรือผู้กระทำอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ นักสังคมวิทยาท่านหนึ่ง คือ Reckless ได้ให้ข้อสังเกต และคำอธิบายไว้ว่า

- a. เป็นผู้มิถุมิหลังดี เจลี่ยฉลาดกว่าผู้เป็นอาชญากรทั่วไป มีบุคลิกภูมฐาน สร้างความเชื่อถือแก่บุคคลทั่วไปได้ง่าย
- b. เป็นผู้ใช้เทคนิคที่มีประสิทธิภาพ หรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการกระทำความผิดอาญายากแก่การสืบสวนจับกุม
- c. เป็นผู้มีความผูกพันกับผู้ทรงอิทธิพล นักการเมือง และใช้อำนาจทางเศรษฐกิจ ที่ตนมีอยู่ กับความผิดที่ตนถูกกล่าวหา
- d. ประกอบอาชญากรรม ที่ไม่เขย่าวงศ์ประชาชน ไม่สร้างความโกรธแค้นอย่างรุนแรงแก่สังคม

e. ได้รับผลตอบแทนจากการประกอบอาชญากรรมที่มีมูลค่าสูง โดยไม่คำนึงว่าจะสร้างความเสียหายให้แก่เศรษฐกิจ และชื่อเสียงของประเทศเพียงใด

ลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับอาชญากรรมธรรมดา มีลักษณะหลายประการที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจสรุปได้ว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มีลักษณะพิเศษ ดังนี้

ก) พฤติกรรมการกระทำความผิดจะสังเกตได้ยาก เพราะเป็นคดีที่เอื้ออำนวยให้ผู้กระทำความผิดสามารถปกปิดอำพรางพฤติการณ์การกระทำผิดได้อย่างแนบเนียน

ข) ผู้กระทำความผิดมีความสามารถ ใช้ความรู้ ปัญญา ความเฉลียวฉลาด และวิธีการทางวิชาการ เทคโนโลยี ในการกระทำความผิด

ค) ใช้บุคลากรที่มีความชำนาญ มีประสบการณ์สูง ให้ความร่วมมือในการกระทำความผิดด้วยเครื่องมือเครื่องใช้สมัยใหม่ ก้าวหน้า ล้ำยุค มีประสิทธิภาพสูง

ง) กระทำการเป็นคณะบุคคล มีการจัดองค์การ กระบวนการมีการเชื่อมโยงเป็นสายใย เครือข่าย สลับซับซ้อน

จ) พฤติการณ์การกระทำความผิดจะสอดรับ แอบแฝงอยู่กับการประกอบการทางเศรษฐกิจ จะเปิดเผยให้สังคมเห็นแต่ในส่วนที่เป็นสภาพการณ์ที่ดี แต่เบื้องหลังกลับเป็นพฤติการณ์ที่เลวร้าย เป็นการกระทำที่เห็นแก่ตัว ตักตวง ชูตริต เอารัดเอาเปรียบคนอื่น

ฉ) การกระทำความผิดจะไม่มีภาพพจน์ที่เขย่าขวัญ ไม่สร้างความโกรธแค้น ความสะพรั่งกลัวให้สังคม

ช) ผู้กระทำความผิดจะมีฐานะความเป็นอยู่ทางสังคม ดีเสมือนเป็นบุคคลในสังคมชั้นสูง มักอ้างอิง พาดพิงบุคคลสำคัญ และพึ่งพาผู้มีชื่อเสียง ผู้มีเกียรติในสังคม และหน่วยราชการระดับสูง

ซ) เป็นการกระทำความผิดที่ทำให้ประชาชน และประชาชาติ เสียหายเกิดการสูญเสีย ความเสียหายจะมีมูลค่าสูงมาก มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และการเงินของประเทศ และระหว่างประเทศ

ณ)อาจมีการกระทำความผิดข้ามชาติและระหว่างประเทศ⁵

ลักษณะต่างๆ ของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวจะเห็นได้ว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ คือ การกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งผู้กระทำได้ใช้กระบวนการทางเศรษฐกิจ การเงินการธนาคารในทุกระดับเพื่อให้ได้ประโยชน์ไปโดยทุจริต เกิดผลเสียหาย กระทบต่อระบบเศรษฐกิจของสังคมของประเทศ ระหว่างประเทศและประชาชาติ ประชาชนเป็นผู้เสียหาย⁶

2.2.1.2) ลักษณะทั่วไปของอาชญากรรมที่เป็นองค์กรอาชญากรรม

อาชญากรรมที่เป็นองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) มีขอบข่ายงานที่เป็นระบบ มีผู้กระทำความผิดร่วมกันหลายคน และยึดถือการกระทำความผิดเป็นอาชีพ โดยมีการดำเนินงานในลักษณะที่ปกปิด เป็นความลับ และสลับซับซ้อน เพราะมีวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมายสำหรับบุคคลชั้นนำ หรือระดับสูงขององค์กรอาชญากรรม อาจเป็นบุคคลที่รู้จักกันดีในวงสังคม มีความเป็นอยู่แบบชนชั้นสูงทั่วไป มีอาชีพที่ถูกกฎหมายบังหน้า แต่เบื้องหลังจะมีอาชีพที่ผิดกฎหมาย

เนื่องจากการกระทำความผิดในลักษณะที่เป็นองค์กรอาชญากรรมให้ผลตอบแทนสูงแก่ผู้กระทำความผิด อาชญากรจึงสามารถใช้อำนาจของเงินในการสร้างบริวารเป็นหูเป็นตา หรือใช้เงินซื้ออิทธิพลให้หลุดพ้นจากการถูกจับกุมอีกด้วย

สำหรับโครงสร้างขององค์กรอาชญากรรม หรือสายการบังคับบัญชาจะมีลักษณะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับกิจกรรมหรือขนาดของธุรกิจที่ผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตามโดยทั่วไป โครงสร้างหรือสายการบังคับบัญชา ซึ่งผู้อยู่ในองค์กร จะต้องแบ่งแยกหน้าที่กันกระทำ มีดังนี้

ระดับที่ 1 คือหัวหน้า เป็นผู้ปกครองสั่งการรับผิดชอบในกิจการขององค์กรทั้งหมด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหัวหน้าในระดับที่ 1 นี้มีคนเดียว และจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรง กับกิจการที่ผิดกฎหมาย โดยมีอาชีพที่ถูกกฎหมายบังหน้า

ระดับที่ 2 คือระดับผู้ช่วย มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลข่าวสาร การดำเนินงาน และรายงานให้หัวหน้าทราบ รวมทั้งมีหน้าที่ในการรับคำสั่ง และจัดการตามคำสั่ง ประกอบการทาง

⁵ รศ.วีระพงษ์ บุญญเษิต, การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "การสอบสวนคดีพิเศษ: มิติใหม่ของสังคมไทย" 22 พ.ศ. 2546 (อัดสำเนา).

⁶ พล.ต.ต วาทีน คำทรงศรี, การฟอกเงิน (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2539) หน้า 30.

เศรษฐกิจ จะเปิดเผยให้สังคมเห็น แต่ในส่วนที่เป็นสภาพการณ์ที่ดี แต่เบื้องหลังกลับเป็นพฤติการณ์ที่เลวร้าย เป็นการกระทำที่เห็นแก่ตัว ตักตวงทุจริต เอาัดเอาเปรียบคนอื่น

ระดับที่ 3 คือระดับหัวหน้าชุดปฏิบัติการ ซึ่งทำหน้าที่เป็นกันชน (Buffer) ระหว่างระดับสูง กับระดับต่ำ เพื่อป้องกันและปิดกั้นมิให้เจ้าหน้าที่สืบสวนไปถึงระดับสูงได้

ระดับที่ 4 คือระดับต่ำสุด หรือระดับผู้ปฏิบัติการซึ่งจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติการตามคำสั่งระดับสูง

เนื่องจากการปกครองในองค์กรอาชญากรรมจะมีกฎข้อบังคับที่เข้มงวดมาก โดยเฉพาะในเรื่องความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อองค์กรซึ่งผู้ฝ่าฝืนจะถูกลงโทษอย่างรุนแรง อันเป็นผลให้เจ้าหน้าที่ต้องประสบความยากลำบากในการสืบสวนสอบสวน เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

2.2.1.3 ลักษณะทั่วไปของอาชญากรรมที่เป็นอาชญากรรมข้ามชาติ

อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime) ซึ่งการกระทำผิดมิได้จำกัดอยู่เฉพาะประเทศใดประเทศหนึ่ง และแพร่หลายมากขึ้นนั้น เป็นผลเนื่องมาจากปัจจุบัน ประเทศต่างๆ สามารถติดต่อ สื่อสาร คมนาคม ถึงกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยอาศัยความเจริญทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งในด้านอาชญากรรมเป็นผลให้มีการกระทำผิดข้ามชาติสะดวกยิ่งขึ้น เพราะอาชญากรรมได้อาศัยช่องทาง ทางการสื่อสาร คมนาคม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการกระทำผิดซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสำคัญ จึงมักกำหนดให้ผู้กระทำผิดในลักษณะดังกล่าว ต้องรับโทษในราชอาณาจักร

ลักษณะของการกระทำอาชญากรรมข้ามชาติในอดีตนั้น จะกระทำเพียงคนเดียวหรือ 2-3 คน แต่ต่อมาได้พัฒนาเป็นขบวนการและเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการกระทำอาชญากรรมดังกล่าว เป็นผลให้ประเทศไทยต้องลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติ เพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ. 2000 นอกจากนี้จะพบว่าการก่ออาชญากรรม ซึ่งมีได้เกิดขึ้นในประเทศใดประเทศหนึ่ง ดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นผลให้ประเทศไทยต้องประสบปัญหาการเข้ามาก่ออาชญากรรมข้ามชาติ โดยเข้ามาทางหัวเมืองชายทะเล เช่น เมืองพัทยา ภูเก็ต พังงา โดยจะเปิดบริษัทบังหน้า บ้างก็เป็นทีหลบซ่อนของมือปืนจากต่างประเทศ กรณีต่างๆ เหล่านี้เป็นผลพวงของการก่ออาชญากรรมข้ามชาติทั้งสิ้น และการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ทำได้ลำบาก เนื่องจาก

1. เป็นอาชญากรรมที่มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับอำนาจศาลมากกว่าหนึ่งรัฐ ขึ้นไป
2. เงินที่ได้จากการทำอาชญากรรมมีผลมหาศาล และมีการโยกย้ายอย่างมิดชิด เพราะมีเครือข่ายที่กว้างขวางด้วยเหตุนี้ การหลบหนีก็ดี การซ่อนตัวก็ดี ผู้กระทำความผิดจะรู้ลู่ทางหลบหนีเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นบังคับใช้กฎหมายจะกระทำได้อย่างดีด้วยเหตุที่ว่าผู้กระทำความผิดไม่มีพรมแดนในการกระทำความผิด แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีแดนของการใช้บังคับกฎหมาย
3. เงินจำนวนมหาศาลที่เกิดจากการกระทำอาชญากรรม มีโอกาสโยกย้ายอย่างรวดเร็ว และมีได้มีการนำไปประกอบธุรกิจอย่างจริงจัง อีกทั้งเงินจำนวนมากเหล่านี้ กลับสร้างบารมีให้แก่ผู้มีอิทธิพลที่ต่อมามีอิทธิพลต่อการใช้บังคับกฎหมาย สร้างความแข็งแกร่งให้แก่องค์กร อาชญากรรม และขบวนการที่เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง และส่วนหนึ่งกลายเป็นการสร้างต้นทุนในการกระทำความผิดครั้งใหม่

สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบของการกระทำความผิดได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้นถ้าเจ้าพนักงานของรัฐอยู่ในสภาพเดิมหรือเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ พนักงานของรัฐยังขาดประสบการณ์ในการทำคดี หรือมีความรู้น้อยกว่าผู้กระทำความผิด และการแต่งตั้งโยกย้ายล้วนแต่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การดำเนินคดีไม่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการแต่งตั้งโยกย้ายทำให้การดำเนินคดีขาดความต่อเนื่อง ทำให้การใช้บังคับกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร⁷

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้สรุปลักษณะของคดีพิเศษจากการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “การสอบสวนคดีพิเศษ: มิติใหม่ของสังคมไทย” เมื่อวันที่ 22 พ.ค. 2546 ไว้ดังนี้

1. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่กระทำต่อระบบการเงินการธนาคาร การค้าพาณิชยกรรม การหลีกเลี่ยงภาษีอากร การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

2. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์หรืออาชญากรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การทำการลักลอบแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือทำลายข้อมูลหรือระบบปฏิบัติการของหน่วยงานต่าง

⁷ รศ. วีระพงษ์ บุญญะภาส, การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การสอบสวนคดีพิเศษ: มิติใหม่ของสังคมไทย”, อ้างแล้ว.

3. อาชญากรรมที่มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องกับ องค์การอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นการกระทำผิดที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบเป็นองค์กร มีเครือข่ายทั้งภายในและระหว่างประเทศ รวมทั้งผู้กระทำผิด มักได้แก่ ผู้มีอิทธิพล หรือผู้ที่มีอิทธิพลให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง เช่น ขบวนการค้าโสเภณีข้ามชาติ ขบวนการค้ามนุษย์ และการค้ายาเสพติด เป็นต้น

อาชญากรรมพิเศษดังกล่าวนี้มีการพัฒนารูปแบบ วิธีการของการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ทั้งในด้านของกรรมวิธีการกระทำผิด การนำเทคนิควิธีการสมัยใหม่เข้ามาเป็นเครื่องมือประกอบ การกระทำความผิดลักษณะการกระทำความผิดที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบและขบวนการ รวมทั้งการกระทำความผิดที่ดำเนินการอย่างเกี่ยวเนื่อง และมีเครือข่ายโยงใยระหว่างประเทศ ซึ่งการกระทำความผิดต่างๆ นี้มีความสลับซับซ้อนแยบยล ละเอียดย่อน เนื่องจากผู้กระทำผิดเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ เป็นอย่างดี ทำให้สร้างความเสียหาย และก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศอย่างมากมาย กล่าวคือ นอกจากจะสร้างความเสียหายโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจการคลังของประเทศ นับหมื่นล้านบาทต่อปี ในขณะที่ยังมีการกระทำความผิดอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้ ยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนของชาวต่างประเทศ ทำให้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมือง สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติในที่สุด นอกจากนี้แล้วสิ่งที่ไม่อาจประเมินความเสียหายได้ คือความสูญเสียของชีวิตร่างกาย และที่สำคัญที่สุด คือ ความสงบของคนในสังคม

2.2.2 คดีพิเศษตามร่างพระราชบัญญัติการสืบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติการสืบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดลักษณะของคดีพิเศษไว้ในมาตรา 21 ดังนี้

“มาตรา 21 คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวน และสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ คดีความผิดทางอาญา ดังต่อไปนี้

1. ความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอาญา ตามกฎหมายดังกล่าว จะต้อง มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- a. คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ
- b. คดีความผิดทางอาญา ที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ
- c. คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือ
- d. คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด

2. คดีความผิดอาญาอื่นนอกจาก (1) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำผิดหลายเรื่องต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดบทอื่น หรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ

บรรดาคดีใดที่ได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว โดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษให้ถือว่าการสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนในคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับบุคคลที่เป็นตัวการผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย”

จะเห็นได้ว่า มาตรา 21 ของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษได้กำหนดลักษณะของคดีพิเศษไว้ว่า เป็นความผิดอาญาที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ
- (2) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(3) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(4) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

(5) คดีความผิดอย่างอื่น นอกจากข้อ (1) – (4) ตามที่คณะกรรมการคดีพิเศษหรือ กคพ. ซึ่งประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจำนวน 9 คน ได้แก่ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และนายกสภาทนายความ นอกจากนี้ยังมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน 9 คน ซึ่งต้องมีบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกฎหมาย อย่างน้อยด้านละ 1 คน รวมเป็นคณะกรรมการคดีพิเศษจำนวน 18 คน^๘ ซึ่งกรรมการ ซึ่งกรรมการเหล่านี้จะต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของคณะกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คือ ถ้ามีกรรมการครบทั้ง 18 คน จะต้องได้เสียงอย่างน้อย 12 คน จึงจะสามารถกำหนดให้คดีนอกจากข้อ (1) – (4) เป็นคดีพิเศษได้

นอกจากนี้คดีพิเศษ ตามข้อ (1) – (4) จะต้องเป็นคดีอาญาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ทำยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยการเสนอแนะของ กคพ. ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าว ยังคงมีเพียงแต่บัญชีทำยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งกำหนดคดีพิเศษไว้ว่าเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ 22 ฉบับต่อไปนี้ ดังปรากฏตามบัญชีทำยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.

- (1) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
- (2) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า
- (3) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (4) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

^๘ มาตรา 5 พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

- (5) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์
- (6) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
- (7) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
- (8) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม
- (9) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
- (10) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า
- (11) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา
- (12) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชยค่าเสียหายกรณีสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
- (13) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน
- (14) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
- (15) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด
- (16) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- (17) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- (18) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
- (19) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- (20) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (21) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร
- (22) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ต่อมาคณะกรรมการคดีพิเศษ ได้มีประกาศของ คคพ. กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ไว้ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 21 ก.ค. 2547 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บัญชีท้ายประกาศ กคพ. ออกตามความในมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

1. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 12 มาตรา 15 มาตรา 15/1 และมาตรา 15/2 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีจำนวนผู้เสียหายตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป หรือมีจำนวนเงินที่กู้ยืมรวมกันตั้งแต่ยี่สิบล้านบาทขึ้นไป

2. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 51 ทั้งนี้ ไม่รวมการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 และมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

3. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 40 และมาตรา 47 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505

4. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 71 มาตรา 75 วรรคสอง มาตรา 75 ทวิ มาตรา 75 ตรี มาตรา 75 จัตวา เบญจ มาตรา 75 ฉ มาตรา มาตรา 75 สัตต มาตรา 75 อัฐ มาตรา 75 นว มาตรา 75 ทศ มาตรา 75 เอกาทศ และมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522

5. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีนายวงแชร์ หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ โดยมีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป หรือมีทุนกองกลางต่อหนึ่งวงรวมกันทุกวงเป็นมูลค่าตั้งแต่ยี่สิบล้านบาทขึ้นไป

6. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 8 และมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีราคาหรือมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป

7. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีวงเงินหรือมูลค่าตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป

8. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ. 2543 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระทำความผิดลักษณะเป็นแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย หรือได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีสิ่งของหรือสินค้าไว้ในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด อันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

9. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีมูลค่าสินค้าหรือบริการตามราคาท้องตลาดตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป หรือคดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีผู้เสียหายตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการฝ่าฝืนมาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 25 และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และคดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 58 และมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 252

10. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 108 มาตรา 109 มาตรา 110 และมาตรา 114 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระทำความผิดลักษณะเป็นแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า หรือได้นำเข้ามาในราช

อาณาจักร โดยมีสิ่งของหรือสินค้าไว้ในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิดอันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

11. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระทำความผิดในลักษณะเป็นการทำ จำหน่ายใช้หรือนำออกใช้ซึ่งวัตถุหรือเครื่องหมายใดๆ แทนเงินตราอันมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป

12. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 31 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติชดเชย ค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระย่นขอรับเงินชดเชยหรือมีการจ่ายเงินชดเชยตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป

13. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485

14. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 193 มาตรา 216 มาตรา 217 มาตรา 221 และมาตรา 222 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535

15. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 60 และมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีความผิดมูลฐานเป็นคดีพิเศษซึ่งอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการยกยอก หรือฉ้อโกง หรือประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการกั้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ กฎหมายว่าด้วยประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน หรือความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

16. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 48 มาตรา 48 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระทำความผิด

ลักษณะที่เป็นแหล่งผลิตในลักษณะโรงงาน จำพวกที่ 3 ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ที่มีกำลังแรงม้าเครื่องจักรตั้งแต่ห้าสิบบางขึ้นไป หรือมีคนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป หรือคดีที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าได้นำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเข้ามาในราชอาณาจักรอันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป และคดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 57 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

17. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 69 มาตรา 70 และมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระทำความผิดในลักษณะเป็นสถานที่ผลิตแหล่งจำหน่าย สถานที่เก็บสินค้า หรือได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีสิ่งของหรือสินค้าไว้ในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิดอันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

18. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 98 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เฉพาะกรณีที่ทำในเนื้อที่เกินกว่าห้าสิบไร่ขึ้นไป และคดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

19. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 85 มาตรา 86 และมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีกระทำความผิดในลักษณะเป็นแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย สถานที่เก็บสินค้า หรือได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีสิ่งของหรือสินค้าไว้ในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิดอันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

20. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 278 มาตรา 288 มาตรา 289 มาตรา 296 มาตรา 297 มาตรา 301 และมาตรา 306 ถึงมาตรา 315 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

ต่อมาเมื่อกระทรวงกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติม ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2547 รายละเอียดดังนี้

กฎกระทรวง

ว่าด้วย

การกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติม ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษพ.ศ. 2547

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 มาตรา 10 (1) และมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 48 มาตรา 58 มาตรา 237 และมาตรา 238 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการคดีพิเศษออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังต่อไปนี้ ซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) เป็นคดีพิเศษเพิ่มเติมจากบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

- (1) คดีความผิดตามประมวลรัษฎากร
- (2) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
- (3) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต
- (4) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
- (5) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

และมีการกำหนดรายละเอียดของลักษณะการกระทำความผิดที่ได้เพิ่มเติมดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

บัญญัติท้ายประกาศ กคพ.

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2547)

เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1)

แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

1. คดีความผิดตามประมวลรัษฎากร

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 37 มาตรา 90/4 มาตรา 90/5 และมาตรา 91/21 (7) แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อถือเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากรรวมเบียดปรับและเงินเพิ่มตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป

2. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 27 มาตรา 27 ทวิ มาตรา 60 มาตรา 96 และมาตรา 97 ทศ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อถือว่ามียกเว้นภาษีใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

2.1 มีของกลางมูลค่าราคาของรวมค่าอากรเข้าด้วยกันแล้ว เป็นเงินตั้งแต่สามสิบล้านบาทขึ้นไป

2.2 มีการซื้อค่าภาษี หรือขอคืนค่าภาษีโดยทุจริต เป็นเงินตั้งแต่สี่สิบล้านบาทขึ้นไป

3. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 147 มาตรา 161 มาตรา 162 มาตรา 165 และมาตรา 167 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อถือว่ามียกเว้นค่าหรือปริมาณของสินค้าหรือบริการที่คำนวณเป็นเงินตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป

4. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 33 มาตรา 33 ทวิ มาตรา 33 ตริ มาตรา 34 และมาตรา 34 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พุทธศักราช 2493 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีปริมาณสุราตั้งแต่หนึ่งหมื่นลิตรขึ้นไป

5. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 49 และมาตรา 50 แห่ง แห่งพระราชบัญญัติ ยาสูบ พ.ศ. 2509 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อถือว่ามิปริมาณยาสูบหรือยาเส้น น้ำหนักตั้งแต่หนึ่งล้าน กรัมขึ้นไป

2.3 บทบาทภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ⁹

กรมสอบสวนคดีพิเศษมีบทบาทภารกิจดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการป้องกันปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษ
2. พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการและมาตรการในการป้องกัน ปราบปราม และควบคุม อาชญากรรม
3. พัฒนาบุคลากร ในการเสริมสร้างศักยภาพในด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริย ธรรม และขวัญกำลังใจ
4. ประสานความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษจาก หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนทั้งภายในและต่างประเทศ

2.3.1 ขอบเขตการปฏิบัติงานตามบทบาทภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

1. การป้องกัน ปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษ ซึ่งได้แก่ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมที่มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องกับ อาชญากรรมอื่นที่สร้างความเสียหายและส่งผลกระทบต่ออย่างร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในสังคมได้ทราบ
2. พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการและมาตรการในการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษ โดยการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานให้เท่าทันกับ สถานภาพและแนวโน้มของอาชญากรรมพิเศษ ด้วยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการป้องกัน ตรวจสอบและตรวจพิสูจน์การกระทำความผิด มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน เช่น ข้อมูลบุคคล แผนประทุษกรรม สถิติคดีและมูลค่าความเสียหาย หมาย อาญา สำนวนการสอบสวน เป็นต้น

⁹ www.Sid.moj.go.th/Mainsid. วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2547.

3. พัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างศักยภาพในด้านความรู้ ความสามารถ และขวัญกำลังใจ โดยการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ของบุคลากรให้เท่าทันกับสถานการณ์และแนวโน้มของการกระทำความผิดที่มีการพัฒนาแบบวิถีการอยู่ตลอดเวลา ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานและขวัญกำลังใจในการทำงาน ด้วยการฝึกอบรมในด้านการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ จรรยาบรรณในวิชาชีพ การส่งเสริมให้มีการศึกษาและวิจัย การให้คำตอบแทนและการจัดสวัสดิการในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม

4. ประสานความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามและควบคุมอาชญากรรมพิเศษจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนทั้งภายในและต่างประเทศ โดยการประสานความร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานต่างๆ เกี่ยวข้องในเรื่องข้อมูลข่าวสารและการช่วยติดตาม จับกุมตัวผู้กระทำความผิดการประสานความร่วมมือตำรวจสากล และหน่วยงานต่างประเทศที่ เกี่ยวข้องในเรื่องข้อมูลข่าวสาร การช่วยติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิด การเฝ้าระวัง โทษและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน การประชาสัมพันธ์ภารกิจและผลการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนและแสดงความคิดเห็นจากประชาชน และการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการแจ้งข่าวคดีพิเศษจากประชาชน

2.3.2 บทบาทภารกิจที่เพิ่มขึ้นจากหน่วยงานที่มีอยู่เดิม

กองบังคับคดีการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติภารกิจเพียงการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของอาชญากรรมพิเศษเท่านั้น นอกจากนี้ในการดำเนินคดีความผิดบางประเภทยังรับผิดชอบเฉพาะคดีที่เกิดในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น หากแต่บทบาทภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้น นอกจากจะต้องดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษอื่นๆ ที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านเพิ่มขึ้น ได้แก่ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์และคดีความผิดทางอาญาอื่นที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ หรือที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบทั่วราชอาณาจักร

2.4 อำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ¹⁰

กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามและควบคุมคดีพิเศษ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงและความปลอดภัย โดยดำเนินการเฝ้าระวัง สืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริง และดำเนินคดีเพื่อปกป้องและรักษารายได้ของรัฐ ป้องกันปราบปราม ขบวนการทุจริตและสร้างผลกระทบให้กับองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (2) ป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมาย และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษประกาศกำหนดหรือตามมติของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ
- (3) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ
- (4) จัดให้มีการศึกษาอบรมพัฒนาระบบงานการสืบสวน และสอบสวน พัฒนาความรู้ และประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ และข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษ
- (5) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาที่เป็นคดีพิเศษ
- (6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (7) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรี

¹⁰ www.Sid.moj.go.th/Mainsid. วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ.2547 .

หรือคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ที่กล่าวมาเป็นอำนาจหน้าที่โดยหลักของกรมสอบสวนคดีพิเศษต่อมาได้มี กฎกระทรวง
แบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุ
เบกษา เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2545 กำหนดภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษไว้
โดยละเอียด ดังนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ข แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
ดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2543 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎหมายไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และ
ควบคุมคดีพิเศษที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และความปลอดภัย โดยดำเนิน
การเฝ้าระวังสืบสวน สอบสวนหาข้อเท็จจริง และดำเนินคดีเพื่อปกป้องและรักษารายได้ของรัฐ
ป้องกันปราบปรามขบวนการทุจริตและสร้างผลกระทบให้กับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดย
ให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการ
สอบสวนคดีพิเศษและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (2) ป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมาย
และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวน
คดีพิเศษประกาศกำหนดหรือตามมติของคณะกรรมการตาม
กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ
- (3) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่
ของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ
- (4) จัดให้มีการศึกษา อบรม พัฒนาระบบงานการสืบสวนและสอบสวน
พัฒนาความรู้ และประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน
สอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ และข้าราชการกรมสอบสวน
คดีพิเศษ
- (5) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตาม
กฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาที่เป็นคดีพิเศษ

- (6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 2 ให้แบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการกรม
- (2) สำนักงานกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ
- (3) สำนักคดีการเงินการธนาคาร
- (4) สำนักคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
- (5) สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา
- (6) สำนักคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ
- (7) สำนักคดีภาษีอากร
- (8) สำนักคดีอาญาพิเศษ
- (9) สำนักเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ
- (10) สำนักพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ

ข้อ 3 ส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทั่วไปของกรมและราชการอื่นที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกรมหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง
 - (ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม
 - (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและเลขานุการของกรม
 - (ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของกรม
 - (ง) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม
 - (จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - (ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านงานนโยบายและแผนของกรม

- (ซ) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้าและผลงานของกรม
- (ซ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ไปนี้

(2) สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ติดต่อและประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานต่างประเทศด้านความช่วยเหลือและร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การโอนตัวนักโทษ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับชาวต่างประเทศ
- (ข) ติดต่อและประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานต่างประเทศด้านความช่วยเหลือและร่วมมือในด้านการศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน ณ ต่างประเทศ
- (ค) ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปราม และสืบสวนผู้กระทำความผิดด้านอาชญากรรมระหว่างประเทศ
- (ง) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดด้านอาชญากรรมระหว่างประเทศ
- (จ) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ
- (ฉ) ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- (ช) ดำเนินการวิเคราะห์ วางแผนงาน บริหารจัดการ และประสานงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ
- (ซ) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี
- (ฌ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(3) สำนักคดีการเงินการธนาคาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม และสืบสวนผู้กระทำความผิดทางคดีการเงินการธนาคาร
- (ข) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทางคดีการเงินการธนาคาร
- (ค) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีการเงินการธนาคาร
- (ง) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม สืบสวน และสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- (จ) ดำเนินการวิเคราะห์ วางแผนงาน บริหารจัดการ และประสานงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีการเงินการธนาคาร
- (ฉ) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี
- (ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(4) สำนักคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม และสืบสวนผู้กระทำความผิดทางคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
- (ข) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทางคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
- (ค) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
- (ง) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- (จ) ดำเนินการวิเคราะห์ วางแผนงาน บริหารจัดการ และประสานงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
- (ฉ) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(5) สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม และสืบสวนผู้กระทำความผิดทางคดีทรัพย์สินทางปัญญา

(ข) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทางคดีทรัพย์สินทางปัญญา

(ค) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีทรัพย์สินทางปัญญา

(ง) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

(จ) ดำเนินการวิเคราะห์ วางแผนงาน บริหารจัดการ และประสานงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีทรัพย์สินทางปัญญา

(ฉ) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี

(ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(6) สำนักเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม และสืบสวนผู้กระทำความผิดทางคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ

(ข) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทางคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ

(ค) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ

(ง) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

- (จ) ดำเนินการวิเคราะห์ วางแผนงาน บริหารจัดการ และประสานงาน เพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีเทคโนโลยี และสารสนเทศ
- (ฉ) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี
- (ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(7) สำนักคดีภาษีอากร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปราม และสืบสวนผู้กระทำความผิดทางคดีภาษีอากร
- (ข) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทางคดีภาษีอากร
- (ค) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีภาษีอากร
- (ง) ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- (จ) ดำเนินการวิเคราะห์ วางแผนงาน บริหารจัดการ และประสานงาน เพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีภาษีอากร
- (ฉ) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี
- (ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(8) สำนักคดีอาญาพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปราม และสืบสวนผู้กระทำความผิดทางคดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรมตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับมอบหมาย
- (ข) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทางคดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อ

ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคง
ของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจ
หรือการคลังของประเทศ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญา
กรรมตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

- (ค) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีอาญาพิเศษ
- (ง) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้
กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- (จ) ดำเนินการวิเคราะห์ วางแผนงาน บริหารจัดการ และประสานงาน
เพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีอาญาพิเศษ
- (ฉ) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี
- (ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่
เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(9) สำนักเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย กำกับ ดูแล สนับสนุน ส่ง
เสริม วางแผน และติดตามประเมินผลการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ
มาใช้พัฒนาระบบงานของกรม
- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการวางระบบหรือพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และ
การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรม
- (ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ รูปแบบ เครื่องมือ และมาตร
ฐานการสำรวจ การจัดเก็บ การประมวลผล และการใช้ประโยชน์ข้อ
มูลหรืออุปกรณ์ของกรม
- (ง) ดำเนินการติดตามข้อมูลทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์
และสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (จ) ดำเนินการตรวจพิสูจน์ทางอิเล็กทรอนิกส์และทางวิทยาศาสตร์
การถ่ายรูป และตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ
- (ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่
เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(10) สำนักพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อจัดทำและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรของกรม
- (ข) ดำเนินการฝึกอบรมพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ และข้าราชการของกรม
- (ค) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (ง) ปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษา ตรวจสอบ รวบรวมกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติงานของกรม
- (จ) ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนานโยบายระบบ รูปแบบ และวิธีการด้านการสอบสวนคดีพิเศษ
- (ฉ) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานสื่อสารของกรม
- (ช) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานสรรพวุธและคลังอาวุธของกรม
- (ฌ) ปฏิบัติงานทางด้านยุทธวิธีร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนพิเศษที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ในบทนี้เป็นอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในภาพรวม ยังไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดของการใช้อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ในบทนี้ผู้เขียนได้อธิบายให้เห็นภาพของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในด้านโครงสร้าง บทบาทภารกิจรวมทั้งขอบเขตการปฏิบัติการกิจตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความเข้าใจในเบื้องต้น ในบทต่อไปผู้เขียนจะศึกษาถึงอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนพิเศษในต่างประเทศ รวมถึงการสอบสวนคดีอาญาโดยใช้เครื่องมือและมาตรการพิเศษเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษของไทยต่อไป